

„Nem búcsúzom...”

Alig néhány héttel Benda professzor úr megrendítő halálhíre előtt kaptam meg utolsó lapját, amelyben arról írt, hogy az Ő és felesége számára „nagyon kedves volt a legutóbbi szegedi találkozó”. A tiszteletére szervezett tudományos felolvasóülés keretében tanítványai, kollégái, barátai köszöntötték 80. születésnapján, de Ő is megörvendezettette hallgatóságát egy tőle megszokott magas színvonalú előadással. Örömmel olvastam jókedvű szerénységgel írt záró sorait is, amelyben megígérte, hogy „a századikra is lemegyünk Marikával, ha Isten éltet bennünket”.

Tervezte a szokásos tavaszi látogatását is. Mint a tanszék 1979 óta tiszteletbeli professzora minden évben, számára önként vállalt kötelezettségként lejött Szegedre, hogy egy-egy általa kutatott aktuális tudományos témáról tájékoztassa hallgatóságát a tőle megszokott szakmai alapossgal és lebilincselő előadói stílusban. Eperjessy Kálmán halála után nemcsak kollégái és tanítványai tekintették Őt a tanszék professzorának, hanem maga is mindig örömmel és készségesen tett eleget hívásunknak. Egyik levelében írt ugyan arról, hogy „öreg napjaimra olyan rohanó életbe kerültem, hogy a magam dolgaihoz már alig jutok hozzá. De amíg bírom, csinálom, csak jó lenne pár évtizeddel fiatalabbnak lenni.” Ennek ellenére ígérte jöttét most is, és várta a meghívásunkat.

Tisztelettel és szeretettel hívó sorainkat már nem kaphatta meg, pedig most is biztosan olyan boldogan jött volna diákjaink, kollégái közé, mint 1974-ben, amikor mint akkori tanszékvezető előadónak hívtam a tanszék-re. Örömmel vállalta, hogy Magyarország történetének 1526-1790 közötti szakaszáról heti három órában előadásokat tartson és szemináriumokat vezessen. Vállalta a kapcsolódó kollokváltatást és szigorlatoztatást is, a nappali tagozat mellett a levelező tagozaton is. Felbecsülhetetlen segítséget nyújtva ezzel a tanárképzés főiskolánkra háruló ügyének. Óráin kívül is szeretettel és megértő türelemmel foglalkozott diákjaival. A legjobbakat bekapcsolta a II. Rákóczi Ferenc születésének 300. évfordulójára általa szervezett országos sárospataki tudományos ülésszak munkájába is.

1994. március 28-án, temetése napján azokkal a sorokkal emlékezünk a nálunk töltött éveire, amit a tanszék emlékkönyvébe 1977-ben írt.

„Három évi tanítás után nem búcsúzom, csak lezárom az elmúlt időszakot. Nagyon jól éreztem magam a tanszék kollegiális és baráti légkörében. Nagyon élveztem, hogy diákjaimnak a magyar történelemről beszélhettem. Egy kicsit hiányozni is fog mind a kettő.

Köszönöm, hogy olyan barátilag fogadott a tanszék minden tagja. Ez a barátság ezután sem szakad meg. Ha pedig úgy fordulna, hogy szükség

mutatkozna bármilyen formában a segítségemre, ami csekély erőmből telik, arra mindig számíthat a Főiskola.

Nem búcsúzom, mert megválásom a tanítástól nem jelent szakítást a jó barátokkal. 1977. június 9-én. Benda Kálmán.”

Ő nem búcsúzott tőlünk, mi sajnós mély fájdalommal rákényszerültünk. Gondolatai ismétlésével idéztük fel kedves, felejthetetlen egyéniségének varázsát, baráti gesztusait és mindenekelőtt igazi tudós-tanári lényét, amely örökre megmarad a Szegeden volt tanítványai és kollégái szívében.

A temetésre indulók és az itthon maradók egyperces néma főhajtással emlékeztek a felejthetetlen Benda tanár úrra.

Nagy István